

Sygn. akt **V Ca 717/16**

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Miśkowiec
Sędziowie:	SSO Beata Gutkowska SSR (del.) Iwona Lizakowska-Bytof

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2016 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O.**

z udziałem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., (...) S.A. z siedzibą w M., (...) S.A. z siedzibą w S., (...) **Budownictwo S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w (...) S.A. z siedzibą w G.**

o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego

na skutek apelacji uczestników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i (...) S.A. z siedzibą w M.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie

z dnia 20 października 2015 r. sygn. akt I Ns 1199/15

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie, w ten sposób, że oddalić w całości wniosek Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. o złożenie sumy pieniężnej do depozytu sądowego;
- stwierdzić, że każdy ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem.

Sygn. akt V Ca 717/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie postanowieniem z dnia 20 października 2015 r. uwzględnił częściowo wniosek Skarbu Państwa-Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.270.635,95 zł tytułem zapłaty za wykonanie świadczeń z umowy zawartej 29 maja 2009 r. w ramach realizacji kontraktu pod nazwą: „Projekt i budowa drogi ekspresowej nr (...) na odcinku O. - N. (km 175+800 do km 203+600) wraz z obwodnicą O. w ciągu drogi krajowej nr (...) (km 109+500 do km 115+500)” zastrzegając, zastrzegając, że kwota ta może zostać wypłacona w sytuacji przedłożenia zgodnych dyspozycji

wszystkich członków konsorcjum: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., (...) S.A. z siedzibą w M., (...) S.A. z siedzibą w S., (...) Budownictwo S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w L., (...) S.A. z siedzibą w G. co do sposobu płatności, w tym co do numeru rachunku bankowego oraz adresata przelewu, przedłożoną przez któregokolwiek z uczestników lub każdego z osobna, zawierającego zgodę i porozumienie pozostałych członków konsorcjum co do sposobu zapłaty.

Na powyższe rozstrzygnięcie apelację wniósł uczestnik (...) sp. z o.o. oraz (...) SA. powołując się na naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania, co miało wpływ na wydane rozstrzygnięcie oraz naruszenie prawa materialnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestników postępowania zasługiwała na uwzględnienie, choć nie wszystkie wskazane w niej zarzuty były podstawą wydanego przez Sąd Okręgowy rozstrzygnięcia.

Niezasadne okazały się zarzuty naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu prawa materialnego tj. art. 467 pkt 3 i 4 k.c. przez ustalenie, że podane we wniosku okoliczności nie spełniają dyspozycji tego przepisu w postaci powstania sporu, kto jest wierzycielem lub zaistnienia innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela przez które świadczenie nie może być spełnione.

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności przytoczone we wniosku co do sporu uczestników w kwestii wykonywania umowy konsorcjum i tym samym umowy z wnioskodawcą w zakresie w jakim odnosiła się ona do wykonywania umowy konsorcjum były wystarczające do przyjęcia, że zaszły przesłanki o jakich stanowi przytoczony przepis ustawy. Nie były zasadne wskazane w pkt 1 apelacji zarzuty naruszenia przepisów postępowania tj. art. 217§1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie faktów i dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, oraz czynienie dowolnych ustaleń faktycznych, jak również zarzuty naruszenia prawa materialnego w postaci art. 366§1 k.c. i art. 367§1 i 2 k.c., §5 ust.1 umowy wiążącej konsorcjum z wnioskodawcą w zw. z art. 369 k.c. przy dokonywaniu prawnej oceny stosunków umownych wiążących wnioskodawcę i uczestników. Sąd Rejonowy nie mógł przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia naruszyć powołanych przepisów, bowiem jak słusznie wskazał w treści pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, dyspozycja art. 693¹k.p.c. wyklucza dopuszczalność badania prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do ustalenia tylko tego, czy są to zdarzenia mogące być kwalifikowane jako spor co do osoby wierzyciela.

Okolicznością przyznaną przez samego skarżącego było to, że po ogłoszeniu upadłości członka konsorcjum (...) Spółka Akcyjna w upadłości między tym podmiotem a skarżącym jako liderem konsorcjum zaistniał spór w przedmiocie dalszego sposobu wykonywania umowy konsorcjum, w szczególności co do odbioru świadczenia z umowy wskazanej we wniosku. Skarżący sam przyznawał, że kwestia legitymacji do odbioru świadczenia od wnioskodawcy jest przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt XXV 924/14. Tym bardziej więc zdarzenie oznaczone we wniosku słusznie Sąd Rejonowy zakwalifikował jako odpowiadające dyspozycji art. 467 pkt 3 i 4 k.c. Sąd Rejonowy nie badał i nie mógł badać czy stanowisko wnioskodawcy jest zasadne w oparciu o treść przepisów art.366 k.c. – 378 k.c. regulujących skutki zawarcia i wykonywania umowy z udziałem wierzycieli solidarnych. Tego rodzaju zarzuty mogłyby być powoływane przez skarżącego skutecznie tylko w toczącym się przeciwko wnioskodawcy procesie o zapłatę świadczenia jakiego dotyczył wniosek i tam podlegać ocenie jako podstawa prawna żądania przy wydaniu przez sąd wyroku. Wskazywane przez skarżącego w uzasadnieniu apelacji okoliczności dotyczące skutków opóźnienia w wypłacie świadczenia złożonego do depozytu sądowego mogłyby być natomiast podstawą ewentualnego wniosku o zabezpieczenia roszczenia o zapłatę świadczenia pieniężnego.

Sąd Okręgowy uwzględnił jednak apelację, wobec naruszenia przez Sąd Rejonowy przy wydaniu zaskarżonego postanowienia przepisów art.467 k.c. w zw. z art. 693 pkt 4 k.p.c. w zw. z art.693¹ k.p.c. przez wyrażenie zgody na złożenie świadczenia do depozytu mimo podania w treści wniosku nieodpowiedniego warunku dla dopuszczenia do czynności skutkującej zastępczym spełnieniem świadczenia, w świetle oznaczonej we wniosku treści zobowiązania i okoliczności jego wykonania.

Wobec tego, że sąd rozpoznając wniosek o złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie bada prawdziwości twierdzeń wniosku, ale tylko ustala, że okoliczność złożenia świadczenia jest prawnie uzasadniona, podstawowe znaczenie dla jego rozstrzygnięcia ma obok dokładnego przedstawienia istoty zobowiązania i argumentów uzasadniających złożenie świadczenia do depozytu, także odpowiednie określenie warunku wydania dla depozytu. (por. postanowienia SN z 23 czerwca 1938r., C.II. 728/38, (...) 1938, nr 4, poz.308). Warunki te muszą być możliwe do spełnienia przez wierzyciela, przeciwnie nie będzie możliwe odebranie przez wierzyciela świadczenia z depozytu. Sąd rozpoznający wniosek o wypłatę świadczenia nie może zmienić warunków w jakich ma ono być wykonane na rzecz wierzyciela. W szczególności zważywszy na rodzaj i treść podstawy wskazanej we wniosku jako jego uzasadnienie, właściwe jest przywołanie stanowiska wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 19 maja 1951 (C 21/51, OSN 1951, nr 3, poz.62) stwierdzającego, że w wypadku złożenia do depozytu sądowego sumy pieniężnej na tej podstawie, że wierzytelność jest sporna między kilkoma osobami i zgłoszenia wniosku przez jedną z tych osób, sąd w postępowaniu o wydanie przedmiotu z depozytu nie jest uprawniony do oceny której z tych osób przysługuje sporna wierzytelność.

Zważywszy na podaną we wniosku przyczynę złożenia przedmiotu do depozytu sądowego w postaci sporu uczestników będących wierzycielami solidarnymi wnioskodawcy, wywołanego twierdzeniami o wygaśnięciu podstawy solidarności po stronie wierzycieli, oraz zakończenia czy ograniczenia obowiązującego postanowienia umowy konsorcjum wskazujących wierzyciela uprawnionego do odbioru całego świadczenia od wnioskodawcy jako dłużnika, nieodpowiednim określeniem warunku wydania świadczenia z depozytu było zastrzeżenie zdarzenia zależnego od uzyskania zgodnego oświadczenia woli przez wszystkich uczestników jako członków konsorcjum. Uzasadnienie wniosku nie podaje okoliczności z których można by wnioskować, że możliwym jest zakończenie sporu zaistniałego między członkami konsorcjum, oddziaływującego na sposób wykonania zobowiązania przez wnioskodawcę jako wierzyciela, w taki sposób, że złożą oni zgodne oświadczenie woli określające sposób płatności i adresata przelewu. Tym samym więc nie zachodziły podstawy do przyjęcia, że warunek wskazany we wniosku został sformułowany w sposób umożliwiający realizację roszczenia o odbiór świadczenia dla podmiotu czy podmiotów faktycznie uprawnionych w świetle wiążących wnioskodawcę i uczestników stosunków materialnoprawnych, które nie mogą być przedmiotem badania ani przez sąd rozpoznający wniosek o złożenie przedmiotu do depozytu sądowego, ani przez sąd rozpoznający wniosek o wypłatę przedmiotu z depozytu.

Zdaniem Sądu Okręgowego przyjęcie świadczenia do depozytu sądowego przy akceptacji określonego w nim warunku wypłaty, oznaczałoby wyrażenie zgody na ustalenie sposobu wykonania zobowiązania przez wnioskodawcę jako dłużnika w sposób naruszający uprawnienie wierzyciela lub wierzycieli do jego odbioru. Wnioskodawca przy składaniu wniosku był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika dla którego nie powinno stanowić trudności przewidzenie, że w razie braku porozumienia dalszym etapem sporu wierzycieli będą postępowania sądowe zarówno między nimi, jak i przeciwko wnioskodawcy. Przy założeniu podstawowej miary staranności oczywistym powinna być dla wnioskodawcy potrzeba ustalenia warunku wypłaty świadczenia złożonego do depozytu nie tylko na wypadek zakończenia tego sporu porozumieniem wszystkich podmiotów, ale też przy założeniu, że uprawniony wierzyciel czy wierzyciele będą realizować swoje prawa na drodze sądowej, gdzie mogą uzyskać tytuł potwierdzający prawo odbioru świadczenia w całości lub w części. Jeśli któryś z uczestników uzyska taki tytuł, będzie on musiał być wykonany niezależnie od sprzeciwu innych uczestników, a więc tym bardziej bez konieczności uzyskiwania ich zgody.

Reasumując- Sąd Rejonowy uwzględniając wskazany we wniosku warunek wypłaty świadczenia z depozytu, nałożył na wierzycieli obowiązek podjęcia działań, które mogłyby się okazać niemożliwe do spełnienia. W postępowaniu depozytowym kognicja sądu jest ograniczona, wobec czego nie ma możliwości ingerencji w zakres żądania wniosku przez modyfikację warunku wypłaty kwoty złożonej do depozytu sądowego. Wobec tego Sąd Okręgowy mimo ustalenia niezasadności zarzutów apelacji co do wykazania podstawy złożenia świadczenia do depozytu sądowego z art.467 k.c. zmuszony był na podstawie art. 386 k.p.c. zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 520 § 1 k.p.c. ustalając, iż każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.